1803. No. 111

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT.

DONDERDAG DEN 15 SEPTEMBER.

DEN HAAG *den* 11 *September*. Het Genootschap tot verdediging van den Christelyken Godsdienst, heeft in deszelfs Algemeene Vergadering, gehouden den eersten September 1803, twee Gouden Eerepryzen toegewezen, eenen aan JOANNES CLARISSE, Predikant te Enkhuizen, en eenen aan A. W. P. MöLLER, Professor der Theologie op de Universiteit te Duisburg aan den Rhyn, wegens twee Verhandelingen over het bewys voor de geloofwaardigheid en het gezag van de Euangelieleere, uit derzelver voortreffelyke Zedenkunde; welker eerste getekend was: *La Morale de l'Evangile est le plus beau présent, que Dieu pût faire aux hommes*. De Montesquieu, en welker laatste ter spreuke hadt: *Veritas sui Vindex*. —— Eene derde, met het symbolum in 't Grieksch: *Beproeft alle dingen, behoudt het goede*, is eene Zilveren Medaille waardig gekeurd, indien de Schryver voor den 15den October zynen naam zal hebben bekend gemaakt.

Ook is eene Zilveren Medaille toegewezen aan J. C. BOOT, Pred. te Arnhem, als Schryver eener Verhandeling over den voor- of nadeligen invloed der Hartstochten op het geloof en de zeden, met de Zinspreuk: *Ik vermag alle dingen, door Christus die my kracht geeft*. Paulus: en aan J. L. OVERDORP, Pred. te Noordwyk Binnen, wegens eene Verklaring van Jesaia VII. v. 14—16. getekend: *dit eerst wetende, dat geene Prophetie der Schrift is van eigene uitlegging*. Petrus.

De Voorstellen, op nieuws opgegeven, zyn: Uit de voorheen reeds opgegevene.

I. Eene Verhandeling in welke de Echtheid dier Boeken des N. T. welke in onze dagen meest bestreden worden, kortbondig verdedigd wordt.

II. Een bondig Betoog van de geloofwaardigheid van Moses, als Geschiedschryver, voornal ten aanzien van de Wetgeving op Sinai, met oplossing der voornaamste zwarigheden der hedendaagsche Bestryderen.

Om beantwoord te worden voor den eersten January 1805. En op nieuw

1. Een Betoog van de waarheid en Godlykheid der Euangelieleere uit de lotgevallen der Joodsche Natie, na den dood en de verheerlyking van onzen Heere Jesus Christus.
2. Daar men in dezen tyd veel spreekt van de Kindschheid des Menschdoms in de eerste tyden der Weereld, is de vraag, in hoe verre dezelve, volgens de berichten der H. Schryveren, kan aangenomen of moet verworpen worden?

De antwoorden verlangt men op de eerste vraag voor den eersten September 1804, en op de tweede voor den eersten January 1805.

Voor mingeoefenden begeert men, gelyk op alle vorige noch niet beantwoorde, thans weer over de verbindende kracht van den Eed of op nieuw bepaaldelyk, waar in mag een Christen zich naar de zeden en gewoonten van zynen tyd voegen, en in hoe verre moet hy zich daar van onderscheiden? voor den eersten September 1804.

Eindelyk verwagt het Genootschap, met aanbiedinge van een Zilveren Medaille, voor den eersten September 1804.

1. Eene wel bewerkte Verhandeling over eenig voornaam Leerstuk, welk in onze dagen door de zogenaamde nieuwe Hervormers bestreden wordt.
2. Eene bondige wederlegging van eene der dwalingen, welke door die zelfde Lieden thans verbreid worden.
3. Eene oordeelkundige opheldering en handhaving van eene of meer voorname bewysplaatzen uit het O. of N. T. bekend onder den naam van loca Clasica, *tegen de nieuwer aanvallen of verdraayingen der hedendaagsche Bestryderen.*
4. Eene bescheidene en duchtig wederleggende Recensie van eenig nieuwlings uitgekomen waarheid ondermynend of Godsdienst hoonend Geschrift.
5. Of een welgepast Vertoog over een gewichtig stuk van de beoefenende Godgeleerdheid.

De Schryvers worden verzogt kort en klaar te zyn, en hunne Verhandelingen, *in leesbaar Schrift*, zo veel mogelyk met eene andere hand geschreven, liefst in 't Latyn of Nederduitsch, of ook wel in 't Hoogduitsch, maar met Romeinsche Letteren (alzo het met Hoogduitsche Characters geschrevene niet in aanmerking gebragt wordt) vrachtvry te zenden aan den Secretaris Do. ADRIANUS VAN ASSENDELFT, Pred. te Leyden.

RUSLAND.

PETERSBURG *den* 20 *Augustus*. Den 7 dezer heeft de plegtige verloving van haare Keizerlyke Hoogh., de Grootvorstin *Maria Pawlowna*, met den Heer Erfprins van *Saxen-Weimar*, plaats gehad. Zyne Keizerl. Majesteit heeft dezen Prins tot Lieutenant-Generaal en Chef van het Kiowsche Regiment Grenadiers benoemd, en denzelven met den Orden van *St. Andries* begiftigd.

DUITSCHLAND en bygelegene LANDEN.

REGENSBURG *den* 25 *Augustus*. Zie hier de geheele inhoud der Nota onlangs, van wegens zyne Majesteit den Koning van Groot-Brittannien, door deszelfs Minister, den Heer *van Reden*, betrekkelyk het bezetten van Hanover, ter Ryksdag ingeleverd: „ Het is ten vollen bekend met welke naauwgezetheid Z. M. de Koning van Groot-Brittannien en Keurvorst van Brunswyk-Lunenburg standvastiglyk eene onderscheiding tusschen zyne betrekkingen als Koning en als Keurvorst heeft gemaakt, en hoe veel zorg hy gedragen heeft, om, in deze laatste hoedanigheid, zyne pligten en verplichtingen omtrent het Ryk te vervullen, zonder eenig acht te slaan op het geen de betrekkingen zyner Kroon kon betreffen. Deze in 't oog gehoudene onderscheiding is niet alleen door het Ryk, maar ook door Frankryk zelve erkend geworden, zo wel by de onderscheidene tydstippen van den laatsten Oorlog, als na den Vreede van Campo-Formio (geduurende welk tydperk Z. M. een dadelyk aandeel aan de Vreedes-Onderhandelingen van Rastadt heeft genomen, zelfs in zyne hoedanigheid van Hertog van Bremen, als Gedeputeerde Staat des Ryks,) en eindelyk by het Vreedes-Verdrag van Luneville. —— Indien nu de opgekomene oneenigheden tusschen zyne Kroon en Frankryk gelegenheid hebben kunnen geven tot de Vyandelyke bezetting zyner Duitsche Staaten, die in vollen Vreede waren, gelyk ook tot daadzaaken waar door de rust van het Noorden van Duitschland gestoord, en de Koophandel van het Noorden is vernietigd geworden, dan is het onnodig en overtollig breedvoeriger de onrechtvaardigheid van een gedrag dat zonder voorbeeld is, en de onvermydelyke gevolgen, die er uit moeten voortspruiten, aan te tonen.

„ Z. M. is overtuigd, dat zyne Hooge Mede-Staaten dit gedrag als het Ryk en alle zyne deelen treffende, zullen beschouwen, en hy hoopt vertrouwvol van de gerechtigheid zyner Mede-Staaten, en van hunne liefde voor het Vaderland, dat zy, overeenkomstig de Constitutioneele Band, alles zullen toebrengen, wat in hun vermogen zal zyn, om de rampen en de jammeren te verwyderen, die op de Duitsche Staaten van Z. M. wegen, en waarmede men dezelven overdekt heeft, zonder eenige uittarting van hunnen kant, en op eene wyze die ontegenzeglyk het Vreedes-Verdrag van Luneville tegenspreekt, hetwelk zyne uitvoering komt te erlangen.

„ De Ondergetekende, Minister van Brunswyk-Lunenburg, deze verklaaring aan den Ryksdag doende toekomen, meent deszelfs aandagt nog op eene omstandigheid te moeten bepaalen, welke verdiend in overweging genomen te worden. Toen de overeenkomst, welke den 3 Juny te Suhlingen is gesloten, van wegen het Gouvernement aan Z. M. den Koning van Groot-Brittannien en Keurvorst, ter bekragtiging wierd voorgesteld, verklaarde Z. M., als hebbende een vol vertrouwen op de gerechtigheid en de Vaderlandsche gevoelens van zyne Mede-Staaten, dat, offchoon men zelfs zyne bekragtiging niet aan het slot der Artikelen van dit stuk had voorbehouden, hy evenwel niets zou doen of ondernemen het geen stryden kon met de gezegde overeenkomst, alvorens het gevoelen van het Ryk en van zyne Mede-Staaten te hebben ingewonnen. —— Niettegenstaande deze verklaaring, is het Fransch Gouvernement voortgegaan en heeft niet alleen de overeenkomst van Suhlingen vernietigd, maar ook, door de overmagt zyner wapenen, den 5 July eene nieuwe overeenkomst doen sluiten, waarvan het gevolg is geweest, de volstrekte ontwapening der Troepen. Daar dit laatste stuk byzonder nadeelig is voor het welzyn der Duitsche Staaten en voor de belangen van Z. M. de Koning van Groot-Brittannien en Keurvorst van Brunswyk-Lunenburg; zo is de Ondergetekende byzonderlyk gelast, by de bovenstaande verklaring en by de aankondiging van die aanmerkelyke daadzaak, in naam zyner Majesteit, een plechtig Protest te voegen tegen gezegde overeenkomst, gesloten zonder de authorisatie van Z. M., en tegen alle verplichtingen en verbintenissen, die er uit zouden kunnen voortspruiten, en om plegtiglyk dit Protest af te leggen, gelyk hy doet by dezen.

„ Regensburg den 20 Augustus 1803. (*get.*) F. VAN REDEN."

Den 26 *Augustus*. In de Zitting van den Ryksdag van den 22ste, gaf de Minister Directorial, lecture van de Lyst der onderwerpen, waarop de Ryksdag, nader moet deliberaren en besluiten. Dezelve zyn de volgende: 1. Het Commissie-Decreet, betrekkelyk de creatie der nieuwe stemmen in 't Prinsen-Collegie. 2. De creatie der nieuwe Rykslasten. 3. Het definitief Rapport der Deputatie aan den Ryksdag, benevens de in 't byvoegzel op 't Hoofdbesluit, aan de zorg van den Ryksdag, aanbevoolen onderwerpen, als: *a*) De vorming eener uitvoerende Ryks-Commissie: *b*) Eene nieuwe Kreitz-verdeling, en organisatie der Kreitz-Constitutien: *c*) De regeling van de Ryks-Quotas: *d*) Het onderhoud der Ryks-Kamer, en eenige minder belangryke pointen.

BERLIN *den* 3 *September*. De Universiteit van Jena staat eerlang verscheidene van derzelver voornaamste Hoogleeraaren te verliezen, want onze Monarch heeft den geleerden en beroemden Hof-Raad *Schütz*, een der Schryvers van de aldaar bearbeid wordende *Litteratur Zeitung*, en den geleerden Professor *Erfch*, die met eerstgemelde aan dat Tydschrift werkt, onder zeer roemvolle voorwaarden in zynen dienst genomen en voor Halle beroepen, en tien duizend Thalers voor de kosten, die uit de verplaatzing van dat werk naar Halle mogten voortspruiten, geaccordeerd; zynde ook de Geheim-Raad *Loder*, in dienst van Pruisen gegaan, terwyl nog 5 of 6 der voornaamste Leeraars van Jena, waar onder de Justitie-Raad *Hufeland*, en Professor *Paulus*, op zeer voordeelige conditien in Beyerschen dienst treden. Men stelt vast dat Halle in zeer korten tyd tot den rang van eerste Universiteit in Duitschland zal geraaken.

Men verzekerd, dat de Onderhandelingen wegens de opheffing der Blocquade van de Elve en Wezer in Londen zeer yverig worden voortgezet, en de hoope zich vermeerderd op eenen gunstigen uitslag.

EXTRACT *eens Briefs uit* HANOVER *van den* 4 *September*.

„ De Landstenden tegens eergisteren, door den Generaal *Mortier*, byeengeroepen, hielden daags te voren, eene afzonderlyke Conferentie, en den 2 dezer, derzelver eerste Zitting. De voorslagen door gemelden Generaal gedaan, hebben ten onderwerp, de betaling van twee maanden achterstallige Soldy, voor de Fransche Troepen in 't Hanoversche. Het getal derzelven is op 31,000 Man, en de Maandelykse Soldy, op 900,000 Francs, opgegeven. Zo dra deze achterstallen zullen betaald zyn, zal men maatregelen nemen, om het getal der Troepen, trachten te verminderen; zullende men ook den staat der naar huis gekeerde Hanoversche Militairen, bedanken.

„ Van Luneburg heeft men, dat de verzendings-handel aldaar, geheel in verval is; waardoor niet alleen die Stad, maar het geheele Land langs de route der verzending, waar in veele Menschen hun bestaan vonden, aanmerkelyk lydt."

ALTONA *den* 5 *September*. Eergisteren nademiddag, kwam Z. K. H. de Erfprins *Frederick* van Denemarken, met deszelfs beide Zoonen, alhier aan; zullende overmorgen, van hier over Louïsenlund en Aarhuus, de terugreize naar Koppenhagen voortzetten.

EMMERIK *den* 5 *September*. Van Berlin verneemt men, dat het geschenk in Kanten, welk Mevrouw *Buonaparte* aan haare Maj. de Koningin van Pruisen gedaan heeft, er niet zeer in goeden staat is aangekomen, zynde hetzelve te Brussel niet behoorlyk ingepakt geweest. Hetzelve bestond in drie Kleederen en verscheiden Kapzels. Een dezer Kleeden en al de Kapzels zyn bedorven en gescheurd door de wryving. De beide andere Kleeden waren wel bewaard.

Men weet, dat de verscheiden takken van het Huis van *Salm* schadeloos gesteld zyn door een stuk Lands van Munster. Daar het gebruik in dit laatste Land is, dat de Goedbezitters eene vrywillige gift doen aan elken nieuwen Souverein, hebben de Prinsen van *Salm* de Eigenaars van Goederen doen byeenkomen en hun doen aanzeggen, dat zy hetzelfde verwagtten, wyl de weigering dezer gewoone gifte eene beleediging zou zyn. Ondertusschen hebben de Eigenaars doen antwoorden: „ dat zy de vrywillige gift niet weigerden, maar dat het nog te vroeg was om er aan te denken. 1. Om dat men nog niet weet, of het Land aan de Prinsen van *Salm* blyft, aangezien volgens het *Rijks-recès* de weg van ruiling tot in de maand December open is. 2. Om dat het Land nog niet weet, welk deel het in de schulden van het Land van Munster zal hebben, wyl de deeling dezer schulden nog niet is geschied. 3. Om dat vooraf andere pligten te vervullen zyn van de zyde des Souvereins en des Onderdaans, te weten: de privilegien van het Land, de inwying, enz., te bevestigen."

Men verneemt van Dusseldorp, dat deze Stad oneindig toeneemt aan bevolking door de menigte van Vreemdelingen, voornaamlyk Hollanders, die er in menigte naar toe vloeyen. De prys der Waaren en vooral de Huishuur is er zeer verhoogd. Het is ondertusschen zeker, dat in geen Stad langs den Rhyn, men met geen minder geld en meer vryheid en vermaak leven kan dan te Neuwied.

FRANSCHE REPUBLIEK.

PARYS *den* 17 *September*. By de gewoone audientie der Buitenlandsche Ministers, op eergister verleend, is door den Ambassadeur der Bataafsche Republiek, *Vos van Steenwyk*, aan den eersten Consul voorgesteld de Heer *Coldberg*, voormaals Agent van Nationale Oeconomie der Bataafsche Republiek.

De Minister van Binnenlandsche Zaaken in het Kweekschool van Jongelingen, bekend onder den naam van *Prytanee de Saint-Cyr*, verscheiden der meestgevorderde met Eerepryzen begiftigd hebbende, is deze plegtigheid gevolgt geworden van een Banquet, waar op verscheiden Conditien zyn gedronken, van welke de volgende in het officieel Dagblad worden opgegeven:

„ *Een Kweekling van Saint-Cyr:* Leeve de eerste Consul! de Weldoender en Vader
„ van de Weezen der Dapperen; hy verwaardigd zich om aan onze Kindsheid eene
„ schuilplaats, aan onze jeugd den loopbaan van Eer te openen.

„ *Een Kweekeling van het byzonder Krygs-School van Fontainebleau:* Aan den Minister
„ van Binnenlandsche Zaaken! de Kweekelingen van het Prytanee, binnen deszelfs muu-
„ ren gebleeven, te Fontainebleau toegelaaten, naar de Legers gezonden, ingescheept op
„ de Zeeën!

„ *Het Bestuur van het Prytanee, by monde van den Burger Girard:* Aan hem, welken
„ de Werkmeester der Natuur voor den roem en het welzyn van Frankryk heeft doen
„ geboren worden!

„ *De Directeur:* Er zit onder ons een doorluchtigen Vreemdeling: Het Prytanee stelt
„ het zich ten pligt hulde te doen aan een groot Koning, in den Perzoon van zynen
„ Minister!

„ *De Heer de Luchesini, Gezant van Pruisen.* Aan den *Grooten Man*, die Frankryk re-
„ geerd, en die zich altyd den besten Vriend heeft getoond van den Koning myn
„ Meester!"

Er zyn Brieven van Bourdeaux die melden, dat de Engelschen eenen aanslag op Martinique hebben gemaakt, maar geducht zyn afgeslagen en genoodzaakt om zich weder in te schepen; waar by men voegt, dat hunne Schepen thans de Haven van Martinique blocqueeren.

Het alhier gedrukt wordende Engelsch Nieuwspapier *the Argus*, door uitgewekene Ieren, wordende geschreven, behelst eene Staatkundige redeneering, omtrent den tegenwoordigen staat van zaaken in Europa; waarin voornamelyk de party door de Noordsche Mogendheden te kiezen, als eene beslissende stap, wordt afgeschetst, weshalven de Schryvers van gemeld Blad, alles aanwenden, om te betoogen, dat de gemelde Mogendheden, zo zy zich verklaaren, zulks ten voordele van Frankryk, zullen doen. „ Engeland (zegt dit Dagblad)
„ kan wel eenige Steden Bombardeeren, doch daarby eindigt deszelfs onvermogende woede,
„ en wat meer is, de afbreuk van deszelfs Handel, zal hem zelven geduchtere slagen
„ toebrengen, dan die, welke het zommige Zeeplaatzen kan doen gevoelen. Indien Frank-
„ ryk in den edelen stryd, welke het thands doorstaat, verwonnen wierd, dan is het met
„ den Handel, de nyverheid, en den voorspoed van Europa gedaan; geene Mogendheid
„ kan zich dan meer vleyen, het Engelsch Juk te ontkomen, of er zich immer van te
„ zullen kunnen wreken, enz. Zo de Noordsche Mogendheden, op eene nadrukkelyke
„ wyze zich met de Oorlogende Natiën hadden willen inlaaten, dan zouden zy duidelyk
„ derzelver gevoelens verklaard hebben. De guarandeerende Magten hadden het recht om
„ een Congres te vorderen; men heeft zelfs reden te geloven, dat, zonder den spoed van
„ Engeland, 't daartoe gekomen ware. Hoe schoon hadde het gestaan, de beide Natiën
„ voor de Rechtbank van Europa, gedaagd te zien! Het ware roemryk geweest, de
„ 19de Eeuw te openen, met de beschaving, door een Zee-verdrag te voltooyen!"

BRUSSEL *den* 8 *September*. Men verwagt in het gewezene Vlaanderen de Detache-

menten van de Conſulaire Lyfwagt, welke tegens het begin van de aanſtaande Maand Vendemiaire van Parys moeten komen. De eerſten Conſul moet zo men zegt, voor dat hy de Kusten van Boulogne tot Antwerpen gaat bezichtigen, een gedeelte van die van het Canaal gaan inſpecteren. Men zegt tevens dat *Buonaparte* door een groot aantal Generaals, Opper-Officieren en een aanzienlyke Staf van kundige en braave Officieren ſtaat voorafgegaan of gevolgd te worden. De revue van de Corpſen der Armée te Compiegne, St. Omer en tuſſchen Brugge en Gend byeengebragt, zal met allen mogelyken luister vergezeld zyn. Alle deze toebereidzelen doen ten duidelykſten zien, dat wy aan het oogenblik naderen, waarop de allergrootſte gebeurtenisſen hun beſlag ſtaan te bekomen. Men verzekerd tevens dat *Buonaparte* in Perzoon de groote Expeditie tegens het trotſche Engeland zal beſtuuren.

Eenige Brieven uit Parys verzekeren, dat den eerſten Conſul by zyn op handen zynde nieuwe reis naar de Departementen van het gewezene Belgien, andermaal naar Brusſel komen, en aldaar eenige weinige tyd zal doorbrengen. Tot op dit oogenblik weten wy niet in hoe verre deze tyding gegrond is, dan twyffelen niet, of zullen ſpoedig iets ſtelligs ten dien opzichte vernemen. Dan zo zulks mogt gebeuren, zoude het ongetwyffeld voor onze Stad de een of andere nieuwe weldaad ten gevolge hebben.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

DEN HAAG *den* 12 *September*. De Burger *Raynaud*, Opper-Adjudant van het Paleis der Conſuls van de Franſche Republiek, gepasſeerde Woensdag, over Vlisſingen, alhier aangekomen, was, zo men verneemt, gelast door deszelfs Gouvernement, om alle de Havens der Bataafſche Republiek, te bezichtigen, ten einde ooggetuige te zyn van de werkzaamheid, welke er in den aanbouw van Platboomde Vaartuigen heerscht, en daarvan, aan den eerſten Conſul, verſlag te doen. Gemelde Officier is den 9 dezer, des ochtends, tot voortzetting zyner Zending, naar Rotterdam, Hellevoet en den Briel, vertrokken, zullende zich vervolgens, naar Amſterdam, Texel, enz., begeven.

By het weder uitbarſten des Oorlogs tuſſchen de Franſche Republiek en het Ryk van Groot-Brittannien, was de Raad der Marine dadelyk bedagt, om door het afzenden van een Vaartuig de Commandanten der Coloniën en Bezittingen van den Staat in de West-Indiën van dit gebeurde te preadverteeren, op dat in tyds de nodige voorzorgen tegen eenen Vyandlyken aanval op die Bezittingen zouden kunnen genomen worden; mitsgaders, om daarvan kennis te geven aan den Vice-Admiraal *de Winter* en aan hem overtebrengen een Beſluit van den Raad, houdende eene veranderde diſpoſitie omtrent de destinatie van het Esquader in de Middelandſche Zee.

Tot deze ſpoed vereiſchende Expeditie wierd door den Raad verordend de Schoner *de Wolf*, onder commando van den Capitein Lieutenant *Swedenryk Carp*, welke met eene buitengewone activiteit en het beste ſucces die Commisſie heeft volbragt.

Den 21 Maart l. l. ligtte die Schoner het Anker en zeilde naar Lisſabon, alwaar hy den 5 April arriveerde. Na afgifte der Depêches aan gemelde Vice-Admiraal zich toen aldaar bevindende, vertrok dezelve den 10 daaraanvolgende naar de West-Indiën en kwam reeds den 2 May behouden te Surinamen aan, arriveerde den 11 dier zelfde Maand in de Berbice, den 13 te Demerary, den 23 te Curacao, den 23 Juny te St. Euſtatius, den 24 te St. Martin en kwam vervolgens den 9 Augustus wederom behouden, te Noorwegen aan; hebbende nog daarenboven op zyne reis een Schip, met Hout geladen, prys gemaakt.

Men moet, het kort verhaal dezer reizen lezende, erkennen, dat de yver en de ſpoed waar mede 's Lands Zee-Officier *Swedenryk Carp* dezelve heeft volbragt, lof en bewondering verdiend, en, behalven, de gerustſtellende verzekering, dat door deze gepaste meſure de Coloniën en Bezittingen van den Staaat in de West-Indiën vroegtydig van het gebeurde in Europa kennis dragen, kan men, wat den toeſtand dier Coloniën zelven betreft, hier nog byvoegen, dat, volgens ingekomen berichten, het den Vyand niet gemaklyk wezen zal, dezelven te bemachtigen — alles is aldaar in de beste orde — men is van genoegzame welgezinde Troepen voorzien, en, daar er overal éénſtemmigheid heerscht, voor eenen aanval des Vyands niet bevreesd, en gereed om hem kloekmoedig het hoofd te bieden. Bovenal kan dit gezegd worden van Surinamen, alwaar de brave en kundige Capitein *Bloys van Treslong* het commando voert, welke niets onbeproefd laat, om die gewigtige Colonie in den besten ſtaat van defenſie te ſtellen.

GRONINGEN *den* 12 *September*. Den 31 Augustus l. l. is by het Departementaal Beſtuur van Stad en Landen van Groningen, gearreſteerd, eene Publicatie, houdende het provisioneel Reglement op de Jagt en Visſcherye in dit Departement.

In de gepasſeerde Week is alhier in den hogen ouderdom van byna een honderd en drie Jaaren overleden, *Roelf Geerts*, bygenaamd *Kievïet*.

LEEUWARDEN *den* 14 *September*. Tot heden hoord men nog niets naders wegens het vreeslyke Bombardement van *Nelſon*, op Algiers, en even zo weinig van het gebeurde en de volkomen opſtand in Ierland, waar men in voorige tydingen, byzonder omtrent het eerſte, niet weinig ophef van gemaakt heeft.

Van de vermaarde Buikſpreker FITZ JAMES, die zich thans in den Haag bevind, worden al vry wat aartigheden opgedischt, die zekerlyk zeer opmerkzaam zyn; men leest althans in zeker Artikel van daar, dato 9 September, hem betreffende, het volgende:

„ Alhier (in den Haag,) is aangekomen de befaamde Buikſpreker *Fitz James*, welke voornemens is, in de aanſtaande Week drie herhaalde maalen van deze zyne zonderlinge natuurgave de proeve aan het Publiek te geven. —— Ter gelegenheid der aankomst van dezen Buikſpreker alhier, herinnert men zich eene Anecdote, omtrent hem medegedeeld, in het Bandje van de Esprit des Journaux van de Franſche maand Nivoſe van het 8ſte Jaar, en welke, in het Nederduitsch vertaald, dus luid: „ *Fitz James*, een bekwaam „ Buikſpreker, hield onlangs, met zommigen zyner Vrienden, (te Parys namelyk) het „ middagmaal by eenen Restaurateur: men was tot aan het Desſert gekomen. De Buik„ ſpreker wil zyne Vrienden een ſtaaltje van zyne bekwaamheid geven. In het midden „ der Zaal ſtond een Kachel, welks Pyp gemeenſchap had met eene toegemetzelde Schoor„ ſteen; de Tafel, aan welke *Fitz James* zat, ſtond nevens die Schoorſteen. Eensklaps „ begint hy een geſprek, tuſſchen hem en een Perzoon, naar het ſcheen in de Schoorſteen „ opgeſloten; de verbaasde omſtanders lenen het oor: de Man van het Huis wordt bang: „ de Meiden gaan de Wagt haalen. *Fitz James* zet zyne ſchets voort; elk is overtuigd, „ dat een Dief in de Schoorſteen heeft weten te komen; dat hy er zich niet uit weet te „ redden; dat hy honger heeft, en dat hy om Brood vraagt, in afwagting van de ſtraf, die „ hy erkent verdiend te hebben. De Wagt komt, ondervraagt den Gevangen. Deze ant„ woord; men ſpreekt van de Schoorſteen opentebreken. Wat doet *Fitz James?* Hy „ plaatst zich nevens de Kachel, ſpreekt, en doet een ieder geloven, dat de Dief door de „ Pyp in de Kachel gekropen is. Hier moest natuurlyk de grap een eind hebben: *Fitz* „ *James* ontdekt zyn geheim aan de omſtanders; de Wagt vertrekt al lachende, en ieder „ keert, insgelyks al lachende, weder naar zyne plaats aan Tafel en in de Keuken, den „ Buikſpreker gelukwenſchende met de zonderlinge gaaf, die de Natuur hem verleend „ heeft."

Onder alle de grappen, welke dien Buikſpreker zo hier als elders aangericht heeft, verhaaldt men ook nog het volgende. Hy kwam onlangs te Amſterdam, by een eenvoudige Vrouw, naby de Botermarkt, in een Papierwinkel; aldaar om eenig Papier gevraagd hebbende, en omtrent hetzelve, of mooglyk wel over de prys ſprekende, bragt hy in dat discours verſcheiden Mans-ſtemmen voor, die van boven af, van agter uit het Binnenvertrek, en ook van onder het Voorhuis zich lieten hooren. Dit bragt den goeden eenvoudige Papierverkoopſter in zulk een ongerustheid, dat zy er al aanſtonds zeer veel tegen had, dat haar Calant zo veele *andere Menſchen* in Huis bragt, alwaaromme zy zich ook niet ter ruste dorst begeven, (vermids zy er maar één had zien vertrekken, en er echter zo *veele* gehoord had,) dan na eerst haar gehcele Huis te doen viſiteeren, hoewel er echter (zo men begrypt,) geene vreemde Lieden gevonden wierden.

*** K. P. PEL, Ontvanger der 8 en 25 Jaarige Heffingen te Dragten, adverteert, dat hy dagelyks 's morgens van 9 tot 12 en nademiddags van 2 tot 4 uuren, ten zynen huize vaceert tot den Ontvangst der Fournisſementen in gemelde Heffingen, voor de Diſtricten OPSTERLAND en OOSTSTELLINGWERF.

*** Mr. E. J. SCHULTZ, Ontvanger der agt- en vyf-en-twintig Jaarige Heffingen te Dockum, zal alle dagen vaceeren tot 't ontvangen der Fournisſementen, welke ten opzigte der voorſz. Heffingen ten zynen Comptoire betaald moeten worden, en zulks van 9 tot 12 uur voor- en van 2 tot 4 uur nademiddags, behalven des Saturdags nademiddags; wordende de Inwoneren van Dockum gewaarſchouwd, dat hun betalingen op geen Donderdag worden aangenomen.

*** Heden avond circa elf uuren verlostte zeer voorſpoedig, myn geliefde Huisvrouw van eene welgeſchapene DOCHTER.

Leeuwarden den 13 September 1803. M. ELKAN LEVY.

ZEE-TYDINGEN.

Den 7 September in Texel binnen gekomen H. Willems, uit Noorwegen. De wind West. Niets uitgezeild.

Den 8 dito niets binnen gekomen. De wind Noord-West.

Uitgezeild J. Bullok, naar Rhode-Island. E. Sipkes, naar Archangel. C. C. Haman, naar Dantzig. J. D. Sonke, A. Bakker, beide naar de Oostzee. F. Collenberg, J. Pieters, E. Naskil, F. Facks, E. Burnelſe, G. B. Pekelder, J. C. Kreft, alle naar Noorwegen.

Den 6 dito in het Vlie binnen gekomen M. Kruger, uit Noorwegen. De wind Noord-West. Niets uitgezeild.

Den 3 dezer gemeld naar Zee H. E. Suurmeyer, is abuſief, moet zyn S. Freeriks, op avantuur.

Den 7 dito binnen gekomen R. S. de Jong, van Riga. J. H. Aakſter, uit Noorwegen. V. A. Oltman, uit Zee; zynde een Visſcher. C. Meyer, van Liverpool naar Stettin; dezelve heeft, den 4 dezer, Zuid-Oost 15 mylen van Texel, door ſtorm-weêr zyn groote Mast verloren en lekkagie bekomen, en gaat naar Harlingen om te repareeren. De wind Noord-West. Niets uitgezeild.

Te Cadix is gearriveerd P. Boyſen van Riga.

Te Oſtende C. Janſen van Tremblade.

Te Koningsbergen U. Casſens van Schiedam.

Te Gothenburg B. Wickſtrom, M. H. Witt, beide van Amſterdam, de laatſte is door een Engelsch Schip overzeild en zal waarſchynlyk ſchade aan de Laading hebben.

Te Dordrecht binnen gekomen G. Jacobs, van St. Marten, laatst van Yarmouth, alwaar hy is opgebragt geweest.

Door het Amiraliteits-Hof te Edinburg is met de Laading prys verklaard het te Leith opgebragt Hollandsch Schip *de drie Gebroeders*, Capt. D. Knuttel, van St. Martin, in de West-Indien, naar Amſterdam gedestineerd.

Te Helſingborg is met Avary binnen gekomen het Schip *Hoppet*, Capt. D. de la Roſe, van Cette naar Elſeneur gedestineerd; hetzelve had ſtorm en ſtort-zee gehad, waar door de Fusten lek geworden waren, zo dat hy Wyn en Water gepompt had.

Te Spiekeroog is, wegens contrary wind en laage wal, binnen gekomen H. Ulrichs, van Dantzig komende.

Te Stavanger is binnen gekomen het Schip *de Vriendſchap*, Commandeur C. Boekjes, ledig uit Groenland naar Amſterdam gedestineerd.

Te Londen is vry gegeven het Deensch Schip *die Gerechtigkeit*, Commandeur P. Sommer, uit Groenland naar Gluckſtadt gedestineerd; de vergoeding voor legdagen en onkosten was tot nader onderzoek uitgeſteld. Zynde hetzeve Schip reeds te Tonningen aangekomen. —— De Deenſche Schepen *Proveſteen*, Capt. Samuelſen, en *Fortuna*, Capt. Barnholt, waren na het losſen der Laading vry gegeven. —— Door de Lords van Appèl is bekragtigd het Vonnis van prysverklaaring van de Laading van het Schip *Rendsborg*, Capt. Nyborg.

DROST EN GERECHTE VAN STAVOREN, adverteren by dezen, dat de Sluis te Stavoren, uit hoofde van nodige Reparatien, van den 19 September 1803 tot nadere Advertentie, met geene Rytuigen zal kunnen worden gepasſeerd; blyvende echter de Vaart door de Sluis ongehindert, — en zal de Postwagen op Workum, dezen Jaare met den 16 September voornoemd, ophouden met Ryden.

Stavoren den 10 September 1803. Ter Ordonnantie van Drost en Gerechte voornoemd, H. ALBARDA.

DROST EN GERECHTE VAN HASKERLAND, convoceeren by dezen de Crediteuren van den gerepudieerden Boedel, van wylen JAN SIBBERTS FABER en ELISABETH YPKES, in tyden Echteheden op de Heerenwal, om te compareeren in de Diſtricts Rechtkamer op de Joure, den 21 September 1803, om 1 uur na noen, ten einde Curatores Bonorum over dien Boedel te Nominceren.

Ter Ordonnantie van Drost en Gerechte voorn. W. VAN EYCK, Secret.

De Secretarien Wm. ALBARDA en E. CATS, zullen op Dingsdag den 27 September 1803, 's namiddags te twee uur præcys, ten huize van *Hillebrand Pieters*, Castelein te Ferwerd, publiek by Strykgeld (en zulks by Stukken) præſenteren te Verkopen:

I. Een ZATHE en LANDEN onder Ferwerd, groot 64 Pondematen, zo Bouw- als Greidlanden, by *Pieter Dirks* in gebruik, tot Petri en May 1804.

II. Vier Pondematen kostelyk GREIDLAND, mede onder Ferwerd gelegen, by *Mient Wendelaar* in gebruik tot Petri 1804.

H. CANNEGIETER, Secretaris van Idaarderadeel, præſenteert op Vrydag den 30 September 1803, 's morgens om 11 uur, ten huize van *J. de Graaf*, Koopman aan Eernzamerzyl onder Friens, publiek by Boelgoed te Verkopen: 8 Ladingen Zwols Eiken HOUT, beſtaande in allerlei zoorten, waar onder extra zwaare Molenasſen, 8 ſtuk Greenen Masten van 70 tot 80 Voet, zwaar op de midden 22 en 24 Duim, 20 ſtuks zware Dennen Balken, 200 ſtuks Rigaſe Sparren, 50 ſtuks Eiken Klosſen, 40 ſtuks Eiken Balken, een Lading mooy Kromhout en een party Eiken Planken van diverſe lengten en dikte; alles mooy en vers aangekomen.

De Secretaris H. M. SCRINERIUS te Ylst, præſenteerd publiek by Strykgeld te Verkopen: Eene goede HUIZINGE, waar in Voorkamer, ter zyden een Voorhuis, waar in Winkel gedreven word, moetende de Winkelgereedſchappen van Borden en Planken, enz., op taxatie worden overgenomen, ſtaande voor aan by de Lange Brug, aan de publieke Vaart te Ylst, by *Gerrit Sybolts* met er dood ontruimt, kunnende by de finale Palmſlag worden aangevaard. Wie hier aan gadinge heeft, kome op Donderdag den 22 September 1803, te 2 uur nademiddag, by de 1ſte Zitdag, by de Schryvinge en Verhoginge, in de Herberg by *Sybs L. Schilſtra* te Ylst; nader by Billetten beſchreven.

Men zal op Maandag den 19 September 1803 en volgende dagen, ten huize van *L. van der Meulen*, by de Brol te Leeuwarden, by Boelgoed Verkopen: Eene extra fraaye en wel geſorteerde party LAKENS, Bevers, Caſimirs, Saayen, Serges, Trypen, Manchesters, Broekſtoffen, Vesten, Greinen, Calminken en Damasten, Hilverſums, Duffels, Baayen, Dekens, Boeſelaars, Rokſtreepten, Chamoiſen, Catoenetten, Chitzen, Bonten, Neteldoekſe, Catoenen en andere Doeken, Zydene en Wollene Linten, Gaarens, Veeters, Langetten, enz.; breder volgens Cataloguen, als mede eenige Meubilaire Goederen, zullende alles op HEDEN en MORGEN den 15 en 16 dezer, 's voordemiddags van 9 tot 11 en 's nademiddags van 2 tot 5 uuren, kunnen worden bezigtigd.

Op Donderdag den 22 September 1803, 's morgens ten negen uuren præcys, zal men ten huize van *DIRK IRJEMS* Huisman onder Wyckel, by gereden Gelde præſenteren te Verkopen: 18 Hoornbeesten, 3 Paarden, 5 Schapen, 4 Varkens, 3 Boere Wagens, Ploeg, Eyde, Wyne, 6 Koperen Emmers, dito Ketel, Aaden, Molkenvaten, Houten Emmers, en verdere Boere Gereedſchappen, ongeveer 60 Weiden welgewonnen Hooy, 53 Voer Rogge, 10 Voer Haver, 2 Lopenſtal op wortel ſtaande Boekweit, Planken en oud Hout, ongeveer vyftig Korven Byën, Byënhuis en wat als dan meerder te voorſchyn zal worden gebragt.

Met Conſent van Drost en 't Gemeente Beſtuur van Tietjerkſteradeel, gedenkt de Castelein JAN WADMAN, in het Roodhart te Bergum, op Dingsdag den 20 September 1803, 's namiddags ten één uur præcys, te laaten Verhanddraven: Een extra fraaye met Zilver gemonteerde ZWEEP, door Paarden van zesſen klaar en tot genoegen der Keurmeesters, mits die te Bergum geen Zweep gewonnen hebben.

De Notaris C. GODSCHALK, zal op Maandagen den 26 September 1803 by de Beſchryving, den 3 October by de Verhoging, en den 10 dito by den finalen Palmſlag, telkens 's avonds ten vyf uuren, ten huize van *J. des Commune*, in de Stads Schutters Doele te Leeuwarden, by Strykgeld præſenteeren te Verkopen:

I. Eene HUIZINGE, ſtaande en gelegen in de kleine Kerkſtraat te Leeuwarden, bewoond by de Koopman *Salomon Leydesdorff* cum uxore, voor 100 Car. Gulders 's Jaars.

II. Eene HUIZINGE cum annexis, ſtaande in de Breedſtraat aldaar, bewoond by *Johannes Anth. Jordan*, voor 100 Car. Gls. 's Jaars, met het recht van huuring tot 12 May 1804.

III. Eene HUIZINGE cum annexis, ſtaande en gelegen in de Amelands-ſtraat, op de hoek van de Pypbakkers-ſteeg aldaar, bewoond by *Anthoon Theune* voor 40 Car. Gls. 's Jaars, 12 May 1804 vry van huuring.

IV. Eene WOONING of POTKAST cum annexis, ſtaande en gelegen naast het Spinhuis, by de Hoekſter Poort ter gemelder Stede, gebruikt by *Anna Frolyk*, voor agt St. 's Weeks.

Breder by Billetten geſpecificeerd, en op Conditien, te vernemen by bovengen. Actuarius.

Dr. P. NOYON te Sneek, en den Notaris C. GODSCHALK te Leeuwarden, zullen in qlt. als Curatoren Bonorum over de geabandonneerde Boedels van *Lyckle van der Meulen* en *Antje Johannes* te Leeuwarden, publiek by Strykgeld præſenteeren te Verkopen:

I. Eene groote, hegte en wel ter Neering ſtaande Koopmans HUIZINGE, met daar by zynde ſpacieuſe KELDERS, cum annexis, ſtaande en gelegen by de Brol, op de hoek van de Groote Hoogſtraat te Leeuwarden, by bovengenoemde Echtelieden laatst bewoond geweest en na het geven van den finalen Palmſlag direct te aanvaarden.

II. Eene HUIZINGE cum annexis, ſtaande en gelegen agter de Groote Kerk aldaar, bewoond de Onderwoning by *Tnſe van Gelder*, voor 47 Car. Guldens 's Jaar, en de beide Bovenkamers ieder afzonderlyk, de eene voor 7 Stuivers en de andere voor 5½ Strs. 's Weeks.

III. Eene WONING, in de Jacomine of Doorgaande Steeg, by de Put, mede aldaar by *Maryke Notting* bewoond, 's Weeks voor 7 Stuivers.

IV. Een JACHTJE, met Zeilen en toebehooren.

V. Een STOEL, in de Wester Kerk, gem. L. v. d. M., No. 207, letter B.

Breder by Billetten beſchreven.

Wie daar aan gadinge maaken, gelieven te komen op Maandagen den 3, 10 en 17 October 1803 eerstkomende by de Schryving, Verhoging en finalen Palmſlag, telken 's avonds te 5 uuren, in de Stads Schutters Doele te Leeuwarden. Kunnende de Conditien inmiddels worden vernomen by de Notaris C. GODSCHALK, ter laatstgemelde Stad.

Dr. W. J. HANEKUIK en de Procureur T. S. STEPHANY te Harlingen, gedenken publiek by Verhooggeld aan de meestbiedende te Verkopen: De geregte Helft in het SCHIP en VEER, met quoteel aandeel in Zeil, Treil, Touwen en verdere aanbeboren, varende van Harlingen op Bolsward et vice verſa, drie dagen na den finalen Palmſlag te aanvaarden. Wie gadinge maakt, kome op Saturdagen den 17 September 1803 by de Schryvinge, en den 24 dito by de Verhoginge en finalen Palmſlag, telkens 's avonds vyf uur, ten huize van de Castelein *Abel Bolhuis*, in de Herberg Roma te Harlingen, en koope op dan voorgelezene Conditien, die inmiddels te vernemen zyn by bovengem. Actuarien.

De Secretaris CONRADI tot Harlingen, zal aldaar, in de Herberg Roma, op Woensdag den 21 dezer, 's namiddags om 1 uur, by Veiling præſenteeren te Verkopen: Een groot party Noordſe Grenen en Vuuren BALKEN, een party Dantzyker BALKEN en DEELEN, een partytje TURKS PALMHOUT; voorts JUFFERS, COLDERS en DEELEN, enz.

(§) (§) (§) UIT DER HAND TE KOOP: Zestig à Zeventig VRAGTEN KEIZEL, liggende aan het Water; te bevragen by *JAN T. VAN DER WERFF* te Dockum. Geen Bieven als Franco.

***** De Boekhandelaar H. MOLENYZER te Amſterdam, geeft heden uit, en by de Wed. *J. P. de BOT*, in de St. Jacobſtraat te Leeuwarden, is te bekomen: Het zo zeer verlangde en in Duitschland beroemde *Romantisch-Dramatiſche Tafereel*, HET VROUWTJEN VAN DEN DONAU, in drie Bedryven, naar het Hoogduitsch van *Hendler* door *A. Fokke Simonz.* à 12 St. Ook debiteren gemelde Boekhandelaren, met ſucces: DE VIER VOOGDEN, Blyſpel, naar het Engelsch van *Centliore*; welk nu onlangs de Pers verlaten heeft.

TE LEEUWARDEN, ter Drukkerije van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.